

Nr 91.

Ankom till Riksdagens kansli den 16 maj 1911 kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen
angående anslag till populärvetenskapliga föreläsningar.
(2:a Afd.)*

Uti en den 21 april 1911 aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition, nr 216, har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för understöd under de af departementschefen i statsrådsprotokollet angifna villkor åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, på extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 245,000 kronor, af hvilket anslag dels högst 10,000 kronor må kunna på de villkor, som Kungl. Maj:t bestämmer, användas till understöd åt centralbyråer och, undantagsvis, äfven åt andra sammanslutningar för förmedling af dylika föreläsningar, dels 2,000 kronor må användas till arvode åt en särskild föredragande för föreläsningsärenden inom ecklesiastikdepartementet, tillika konsulent för föreläsningsverksamheten, dels ock högst 3,000 kronor må, i enlighet med af Kungl. Maj:t fastställda villkor, kunna användas för understöd åt sådana nybildade anstalter, hvilkas ordsbidrag ej uppgår till 200 kronor.

Beträffande den till stöd för framställningen förebragta utredningen får utskottet hänvisa till berörda statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

De anmärkningar mot den populärvetenskapliga föreläsningsverksamheten, som tid efter annan såväl inom som utom Riksdagen framställts och

hvilka anmärkningar hufvudsakligen gifvit uttryck åt den uppfattningen, att verksamheten i fråga bedrefves med bristande planmässighet och lämnade för liten praktisk behållning åt åhörarna, hafva, såsom af statsrådsprotokollet inhämtas, föranledt tillkallande af sakkunnige för biträde vid beredandet af frågan om ändrade grunder för utgående af statsanslag till understöd för anordnande af föreläsningar af ifrågavarande slag; och är Kungl. Maj:ts nu föreliggande proposition affattad i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af dessa sakkunnige i ämnet utarbetade förslag. Då utskottet funnit den plan för föreläsungsverksamheten, som i förslaget och propositionen framlagts, tillfredsställande samt de för statsunderstödet utgående angifna grunder lämpligt afvägda, har utskottet ansett sig böra biträda propositionen i denna del. Det för ändamålet åskade anslaget, 245,000 kronor, öfverstiger med 10,000 kronor det nu utgående å 235,000 kronor. Denna höjning har föranledts däraf, att man afsett dels 3,000 kronor till understöd åt nybildade anstalter med otillräckligt ortunderstöd, dels 2,000 kronor till arfvode åt den föredragande för föreläsningsärenden inom ecklesiastikdepartementet och tillika konsulent för föreläsningsverksamheten, som nu föreslås skola anställas, dels 2,000 kronor för ökning af understöden till centrala anstalter, dels ock 3,000 kronor till höjning af anslaget i öfrigt för mötande af den stegring i verksamheten med däraf följande utsträckta kraf på understöd, som förväntas skola blifva en följd af den nu ifrågasatta omläggningen af föreläsningsrörelsen. Då utskottet ej funnit anledning till anmärkning mot de sålunda verkställda beräkningarna, har utskottet jämväl ansett sig böra tillstyrka beviljande af anslag för ändamålet till åskadt belopp.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för understöd under de af departementschefen i statsrådsprotokollet angifna villkor åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, på extra stat för år 1912 bevilja ett anslag af 245,000 kronor, af hvilket anslag dels högst 10,000 kronor må kunna på de villkor, som Kungl. Maj:t bestämmer, användas till understöd åt centralbyråer och, undantagsvis, äfven åt andra samman slutningar för förmedling af dylika föreläsningar, dels 2,000 kronor må användas till arfvode åt en särskild föredragande för föreläsningsärenden inom ecklesiastikdepartementet, tillika konsulent för föreläsningsverksamheten, dels ock högst 3,000 kronor må, i enlighet med

af Kungl. Maj:t fastställda villkor, kunna användas för understöd åt sådana nybildade anstalter, hvilkas ordsbidrag ej uppgår till 200 kronor.

Stockholm den 16 maj 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
